Lietas Nr. A420258515
Lietas arhīva Nr. A42-02585-15/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 31.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

lietā ar pieteicēju /pers. A/ un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestādi Pilsonības un migrācijas pārvaldi,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izvērtēt /pers.A/ patvēruma iesniegumu pēc būtības.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldē 2015.gada 28.maijā saņemts pieteicējas Vjetnamas Sociālistiskās Republikas (turpmāk – Vjetnama) pilsones /pers.A/, dzimušas /datums/, iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvēruma lietu nodaļas 2015.gada 9.jūlija lēmumu Nr.24/BD-1495/275 (turpmāk – Lēmums) atteikts piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu pieteicējai, pamatojoties uz Patvēruma likuma 19.panta pirmās daļas 4.punktu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja Latvijā ieceļoja no Krievijas Federācijas jau 2015.gada 25.maijā, taču savu patvēruma iesniegumu Valsts robežsardzē iesniedza tikai 2015.gada 28.maijā, līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja apzināti novilcinājusi patvēruma iesnieguma iesniegšanu un to darījusi, lai kavētu savu iespējamo izraidīšanu no Latvijas, īpaši ņemot vērā 2015.gada 1.jūnija sākotnējās aptaujas anketā pieteicējas sniegto informāciju, ka viņas mērķis nav bijis nokļūt ārpus Krievijas Federācijas, bet gan cita Krievijas pilsēta, kur būtu iespēja atrast darbu, turklāt 2015.gada 15.jūnija pārrunās pieteicēja norādījusi, ka viņas patvēruma pieprasīšanas motīvi saistīti ar ekonomiskiem apstākļiem.

[2.2] No 2015.gada 8.maija sākotnējās aptaujas anketā sniegtās informācijas izriet, ka pieteicējas izceļošanas no Vjetnamas mērķis nav bijis lūgt starptautisko aizsardzību, bet gan strādāt Krievijas Federācijā, savukārt pieteicējas izceļošana no Krievijas Federācijas saistīta ar nepatiesu uzskatu par pārcelšanos uz citu Krievijas pilsētu.

[2.3] Lietā nepastāv objektīvi iemesli, kuru dēļ pieteicēja nav iesniegusi patvēruma iesniegumu uzreiz pēc ieceļošanas Latvijas Republikas teritorijā.

[3] Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā 2015.gada 24.jūlijā saņemts pieteicējas pieteikums, kurā norādīts, ka pieteicēja nepiekrīt Lēmumam par atteikumu piešķirt viņam bēgļa statusu un vēlas to pārsūdzēt. Papildus iebildumi vai argumenti par Lēmuma atcelšanu pieteikumā nav norādīti.

[4] Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā 2015.gada 29.jūlijā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā Pārvalde pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt. Paskaidrojums pamatots ar Lēmumā ietvertajiem apsvērumiem.

[5] Saskaņā ar Patvēruma likuma 31.panta otro daļu lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par šā likuma 19.panta pirmajā daļā minēto lēmumu, tiesa izskata rakstveida procesā, un tam nav nepieciešama administratīvā procesa dalībnieku piekrišana.

Ievērojot minētajā tiesību normā noteikto, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot procesa dalībnieku lietā sniegtos rakstveida paskaidrojumus kopsakarā ar lietas apstākļiem un lietā esošajiem pierādījumiem, secina, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7] Tiesa konstatē, ka ar pārsūdzēto lēmumu atteikts piešķirt pieteicējai bēgļa vai alternatīvo statusu, izskatot pieteicējas iesniegumu saīsinātā kārtībā, jo nepastāv objektīvi iemesli, kādēļ pieteicēja nav iesniegusi iesniegumu par patvēruma piešķiršanu agrāk.

[8] Saskaņā ar Patvēruma likuma 31.panta pirmās daļas 3.punktu lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu, tiesa izskata piecu darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, ja lēmums pieņemts saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu. Tiesa izvērtē Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmuma atbilstību šā likuma 19.panta pirmās daļas nosacījumiem un citiem normatīvajiem aktiem.

Savukārt Patvēruma likuma 31.panta septītā daļa noteic, ka Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona vērtē iesnieguma atbilstību šā likuma 20.panta pirmās daļas un 23.panta pirmās daļas nosacījumiem, ja tiesa nolemj, ka uz patvēruma meklētāju neattiecas šā likuma 19.panta pirmās daļas nosacījumi. Patvēruma likuma 20.pantā noteikti bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumi, savukārt 23.pantā – alternatīvā statusa piešķiršanas nosacījumi.

No minētajām tiesību normām izriet, ka tiesa lemj par to, vai iestādes konstatējums par Patvēruma likuma 19.panta pirmās daļas priekšnoteikumiem ir pamatots. Tiesai nav jāvērtē, vai attiecībā uz pieteicēju izpildās Patvēruma likuma 20. vai 23.pantā ietvertie kritēriji. Proti, tiesa nelemj par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Ja tiesa iestādes konstatējumu atzītu par nepamatotu, iestādei būtu jāveic padziļināts izvērtējums par lūguma pamatotību piešķirt kādu no patvēruma statusiem.

[9] Saskaņā ar Patvēruma likuma 19.panta pirmās daļas 4.punktu un otro daļu pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona iesniegumu izskata saīsinātā kārtībā un pieņem lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ja patvēruma meklētājs bez pamatota iemesla nav iesniedzis iesniegumu agrāk, lai gan viņam bija šāda iespēja, tajā skaitā, lai kavētu vai novērstu viņa izraidīšanu no Latvijas Republikas. Pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona nevērtē šā likuma 20.panta pirmajā daļā un 23.panta pirmajā daļā minētos nosacījumus, ja pastāv kāds no šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

Minētā tiesību norma paredz divus priekšnoteikumus iesnieguma izskatīšanai saīsinātā kārtībā. Pirmkārt, iestādei jākonstatē, ka iesniegums nav iesniegts agrāk, otrkārt, iestādei jākonstatē, vai pastāv objektīvs iemesls, kas personai liedza iesniegt iesniegumu laikus. Proti, tiesiskais pamats Pārvaldei atkāpties no Patvēruma likuma 19.panta pirmās daļas 4.punkta formālās prasības un neizskatīt patvēruma iesniegumu saīsinātā kārtībā ir objektīvi, no patvēruma meklētāja neatkarīgi apstākļi, kas lieguši patvēruma meklētājam laikus iesniegt patvēruma pieprasījumu.

[10] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicēja 2015.gada maijā legāli izceļoja no Vjetnamas uz Krievijas Federāciju, ar mērķi atrast darbu. Aptuveni pēc divām nedēļām pieteicēja tika iesēdināta automašīnā, lai dotos strādāt uz citu vietu. Viņa domāja, ka tiek vesta uz citu Krievijas pilsētu, un nezināja, ka šķērsos Krievijas Federācijas robežu. Savukārt Latvijas Republikā pieteicēja ieceļoja 2015.gada 25.maijā kā kājāmgājēja no Krievijas Federācijas un tika aizturēta par nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā. Pieteicēja iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu iesniedza Valsts robežsardzei 2015.gada 28.maijā. Tātad pieteicēja iesniegumu patvēruma piešķiršanai iesniedza 3 dienas pēc tam, kad bija ieceļojusi Latvijā.

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pieteicējas gadījumā ir konstatējami kādi objektīvi iemesli, kuru dēļ pieteicēja nav iesniegusi iesniegumu agrāk, lai gan viņai šāda iespēja bija. Kā jau tiesa norādīja, tiesas pārbaudes apjoms aprobežojas ar šo novērtējumu. Tiesa nelemj par statusa piešķiršanu (neskata jautājumu pēc būtības).

[11] Tiesa konstatē, ka pieteicēja 2015.gada 28.maijā iesniedza iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā, norādot, ka viņa nevar atgriezties Vjetnamā (lietas 23.lapa).

Savukārt no pieteicējas 2015.gada 1.jūnija sākotnējās aptaujas anketā norādītās informācijas izriet, ka pieteicēja legāli izceļoja no Vjetnamas uz Krieviju, lai strādātu. Pieteicējas mērķis nav bijis nokļūt ārpus Krievijas Federācijas, bet gan cita Krievijas pilsēta, kur būtu iespēja atrast darbu (lietas 19.-22.lapa).

2015.gada 15.jūnija pārrunās pieteicēja norādīja, ka lūdz patvērumu, jo Vjetnamā nav darba, viņas vīrs nonācis lielos parādos un aizbēga, savukārt pieteicēja baidās, ka cilvēki, kuriem vīrs ir parāda, pieteicēju atradīs un nogalinās (lietas 11.-12.lapa).

Izvērtējot pieteicējas sniegto informāciju, tiesa secina, ka pieteicējas patiesais izceļošanas mērķis ir ekonomiska rakstura, jo viņa ieradās Krievijā darba meklējumos, savukārt viņas izceļošana no Krievijas Federācijas saistīta ar nepatiesu uzskatu par pārcelšanos uz citu Krievijas pilsētu.

Minētie apstākļi norāda uz to, ka pieteicējai nav bijuši reāli draudi izcelsmes valstī un viņai iepriekš nebija nepieciešama starptautiskā aizsardzība. Pretējā gadījumā pieteicēja būtu noskaidrojusi, kādā kārtībā un kur iesniegt iesniegumu par patvēruma piešķiršanu jau brīdī, kad ieceļoja Latvijā. Tāpat tiesai nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja būtu uzskatāma par bēgli, kuram situācija izcelsmes valstī būtu mainījusies un būtu radušies vajāšanas draudi, atrodoties Latvijā. Pieteicēja nav norādījusi nevienu apsvērumu, kas par to liecinātu. Turklāt, ja iestāde no pieteicējas sākotnējās aptaujas anketas konstatētu aizdomas par iespējamu vajāšanu, iestāde būtu piemērojusi vispārējo patvēruma iesniegumu izskatīšanas kārtību. Izskatāmajā lietā pieteicēja ticamus vajāšanas iemeslus nav norādījusi.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā nav konstatējami objektīvi iemesli, kāpēc pieteicējs nav iesniedzis patvēruma pieprasījumu agrāk, lai gan viņam bija šāda iespēja, proti, ir konstatējams Patvēruma likuma 19.panta pirmās daļas 4.punktā paredzētais nosacījums, kad patvēruma iesniegumu izskata saīsinātā kārtībā.

[12] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa nekonstatē pamatu pienākuma uzlikšanai Pārvaldei izvērtēt pieteicēja patvēruma iesniegumu pēc būtības un Lēmuma atcelšanai. Tādējādi pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 31.panta ceturto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izvērtēt /pers.A/ patvēruma iesniegumu pēc būtības.
Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese I.Petrovska